

[Alfred Hansen]

klart hænger som et spøgelse over alle ministerens visioner.

Derimod vil vi gerne stemme for det af hr. Ole Vig Jensen fremsatte dagsordensforslag. Vi ser gerne, at uddannelseskapaleten for de faglige uddannelser bliver udbygget. Vi har hele tiden fra retsforbundets side modsat os den adgangsbejrænsning, som rent faktisk er til langt de fleste højere uddannelser, og nu har man den altså også inden for de faglige uddannelser i form af, at man ikke på EFG kan optage de elever, som ønsker at blive optaget, så vi lader os ikke distrahere af, at der kun pilles en enkelt ting ud af hele uddannelsesmønsteret. Vi agter at stemme for dagsordenen.

Derimod må jeg bedrøve fru Gertrud Stjernholm Nielsen med, at retsforbundet ikke kan stemme for hendes dagsordensforslag. Det bygger jo på løn i basisåret, og vi ønsker ikke, at man skal give løn til elever, som modtager teoretisk undervisning, for det ville betyde, at man desavouerede såvel gymnasieelever som elever i 10. klasse i folkeskolen og elever i efterskoler og på højskoler, hvis de ikke skulle have løn, og det kan jeg dårlig tænke mig at der er tilslutning til i tinget. Vi betragter den løn, elever under mesterlæren får, som en løn for det arbejde, de udfører, og der er jo ikke tale om, at EFG-elever udfører arbejde i basisåret. Derfor stemmer vi imod fru Gertrud Stjernholm Niensens dagsordensforslag.

Jeg skal derefter dele mit indlæg op i to afdelinger. Først lidt om de faglige uddannelser og derefter noget om gymnasieuddannelsen.

Som jeg tidligere har sagt, har vi modsat os adgangsbejrænsningspolitikken, og vi går ind for, at der skal være plads til alle, som ønsker en uddannelse, det være sig på et praktisk niveau eller på et teoretisk niveau. Vi kan nok beklage, at man i for høj grad har centreret diskussionen omkring EFG/mesterlæren på den ene side og gymnasiet på den anden. Det er, som om de seneste års uddannelsespolitiske drøftelser har sat såvel handelsskoler som tekniske skoler og andre fagskoler i skyggen af gymnasiet. De højere teoretiske uddannelser på den ene side og så EFG/mesterlæren på den anden. Jeg mener nok, at man i forbindelse med erhvervsvejledning i folkeskolen og andre steder, hvor man gør opmærksom på, hvilke uddannelses-

muligheder der er for de unge, i højere grad kunne fokusere på de enorme muligheder, der er inden for handelsskoler, tekniske skoler og andre fagskoler. Og så vil vi ellers håbe, at ministeren vil tage initiativ til, at også de 8.000 EFG-elever, der som nævnt i dag ikke kan få plads i EFG-uddannelsen, får det.

Meget lidt har man diskuteret en revision af Statens Uddannelsesstøtte. Jeg mener også, at man burde have taget det med i hele diskussionen. Det hjælper ikke meget, at man giver de unge en teoretisk mulighed for at få en uddannelse, hvis der rent praktisk ikke er økonomiske muligheder for at gennemføre en sådan uddannelse. Derfor har jeg for længst i form af et lovforslag her i folketinget taget initiativ til at revidere Statens Uddannelsesstøtte byggende på tre hovedprincipper: for det første, at man skulle give et lån af størrelsesordenen 25.000-28.000 kr., pristalsreguleret, som man kunne leve for, for det andet, at man helt skulle se bort fra forældrenes formue og skattepligtige indtægtsforhold, for det tredje skulle ordningen omfatte alle uddannelsessøgende over 18 år, og for det fjerde har vi også påpeget nødvendigheden af at få ajourført ungdomsydelsen, så også de 16-18-årige kunne få en realistisk mulighed for at fuldende deres uddannelse.

Jeg skal derefter koncentrere mig lidt om hele perspektivet i folkeskolens regie og i gymnasiets regie. Der vil altid være mennesker, der af den ene eller anden grund kan have interesse i at påpege kriser, opløsning osv., og sådanne har da heller ikke manglet i de sidste års diskussion om gymnasiets indhold og målsætning. Fælles for dem er, at den postulerede krise skal tjene til en radikal ændring af mål, og for at opnå dette foreslås snart den ene ændring snart den anden.

Imidlertid bør man måske sammenligne den danske gymnasieskoles effektivitet og niveau med f. eks. den svenske gymnasieskoles. Eller man kan sammenligne arbejdsmoralen og indsatsen i gymnasiet med folkeskolen. En sådan sammenligning kan kun føre til den konklusion, at gymnasiet fungerer efter hensigten, endnu da. I betragtning af, at gymnasiet i de senere år udefra er blevet påført en række vanskeligheder, f. eks. den eksplosive vækst i tilgangen, nedsættelse af lektionlængden fra 50 til 45 minutter uden tilsvarende nedsættelse af pensum og en forø-